

hogy egy hosszabb morális exkurzusba kezdjen, melyben kifejti, hogy a régi rómaiak mennyivel erkölcsösebbek voltak, életüket a munka tisztelete és az anyagi javak megvetése alapozta meg, szemben a jelen túlzottan elanyagiasodott viszonyaival. Emlékei elbeszélése közben az isten a római komédiák tipikus *senex*eként, öreg moralizálójaként jelenik meg, aki humoros túlzásokra ragadhatja el magát.

Az epizód szatirikus olvasati lehetőségét a komolyan vehetetlen komolyság adja: Janus elbeszélői pozíciója isteni státuszából adódóan megkérdőjelezhetetlen, viszont beszédmódjában a horatiusi szatírákat idézi meg. Előadásomban ebből kiindulva Horatius szatírának első két darabjával olvasom szorosabban össze a tárgyalt epizódot.

Nyerges Csaba (ELTE Eötvös József Collegium)

Régi magyar széphistóriák a feminista kritika szemszögéből

A feminista kritika egy új olvasási módot kínál. Célkitűzései között szerepel többek között az is, hogy a kanonikus műveknek a férfiautoritásra irányuló patriarchális értelmezésmódok helyett egy más olvasatát tárjuk fel. Az előadás ebből a pozícióból vizsgál négy kora újkori széphistóriát. Elsőként Tinódi Lantos Sebestyén Jázon és Médea című alkotását elemzem. A mű a Guido de Columna-féle hagyomány darabja, melyben az ókori örökségből jól ismert Médeával találkozhat az olvasó. A céljaiért messzemenő határokig elmenni képes, szilárd jellemű asszony a cselekvő nő mintaképe. Enyedi György Gismunda és Gisquardus című tragikus széphistóriája az önmagát a szerelemért feláldozni képes nőt, Gismundát mutatja be. A király lányaként nem lenne beleszólása a férjválasztásba, azonban Gismunda inkább vállalja a halált, mintsem elszakadjon a szerelmétől.

Zalatnay Lídia (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

(Meta)dráma privát és publikus dimenziói Shakespeare és Müller Hamletjében

Hamlet drámájának négy évszázados hatástörténete az intertextualitás, az integratív szövegösszekapcsolódás és a kulturális referencialitás megvalósulásának egyik eklatáns példája. Előadásom ennek vizsgálata során a több síkon is problematizált privát és publikus dichotómiáját, performativitás és textualitás kettősét tekinti kiindulópontnak. Előbbiek a primer szövegek, Shakespeare Hamletje és Müller Hamletgépe esetében utalnak egyfelől az egyes szereplők – kiváltképpen is Hamlet és Ophélia – folyamatosan alakuló viszonyrendszerére, társadalmi státuszára és meghatározottságára, tehát a szövegek szoros olvasatára, ugyanakkor azokat a referenciális és intertextuális dimenziókat és kapcsolódási pontokat is jelzik, amelyek előbbieket tágabb, színház- és drámatörténeti kontextusban is értelmezik. Emellett rámutatnak a